

УДК 811.161.2'42:316.77

DOI <https://doi.org/10.24919/2518-1602.2025.10.9>

НАУКОВИЙ СТИЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

ТЕТЯНА ЛІШТАБА,

кандидат філологічних наук, доцент, методист відділу ліцензування та акредитації Центру забезпечення якості вищої освіти, Українська державна льотна академія (Україна, Кропивницький) tanya@lishtaba.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-6060-0900>**Research ID:** NDS-1710-2025

У статті проаналізовано особливості наукового стилю як інструменту фахової комунікації. З'ясовано, що науковий стиль виконує не тільки функцію передавання знань, а й слугує важливим засобом професійної взаємодії, дає змогу точно, послідовно та неупереджено висвітлювати й обговорювати спеціалізовані питання в межах наукової спільноти.

Обґрунтовано вплив наукової мови на становлення мовної особистості в академічному середовищі. Доведено, що наукова мова відіграє ключову роль у формуванні мовної особистості студентів авіаційного профілю, сприяючи розвитку академічного мовлення та професійного мислення.

Розкрито роль соціокультурних чинників у формуванні здатності особистості ефективно функціонувати в науковому дискурсі.

Ключові слова: науковий стиль, фахова комунікація, авіаційна галузь, мовна особистість, академічне середовище, академічне мовлення, науковий дискурс.

THE SCIENTIFIC STYLE OF THE UKRAINIAN LANGUAGE IN THE CONTEXT OF SHAPING LINGUISTIC IDENTITY: THE SOCIOCULTURAL DIMENSION OF SCIENTIFIC COMMUNICATION

TETIANA LISHTABA,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Methodologist at the Licensing and Accreditation Department of the Center for Quality Assurance in Higher Education, Flight Academy of Ukraine (Ukraine, Kropyvnytskyi) tanya@lishtaba.com

This article examines the role of scientific style in the academic discourse of aviation students, emphasizing its importance for developing professionally oriented language competence. Particular attention is paid to the structural and semantic features of scientific style, including its lexical, grammatical, and pragmatic characteristics. The effective command of scientific style is viewed as essential for successful professional communication, as it facilitates both cognitive and communicative functions of the language personality.

The purpose of the study is to determine the linguodidactic conditions for forming academic discourse in aviation students through the use of scientific style. **The main objectives** are to analyze the theoretical basis of scientific style and its place in academic communication, characterize the language personality of future professionals, identify common difficulties in mastering scientific style, and propose ways to improve academic writing instruction.

The findings show that students often have insufficient knowledge of academic language norms, particularly in the use of terminology, logical organization, and genre-style coherence. This is attributed to a limited lexical repertoire, poor awareness of academic discourse conventions, and the lack of a systematic teaching approach.

Conclusions. It is concluded that effective training should integrate theoretical foundations of scientific style with practical experience in writing and analyzing professional texts. Introducing specialized modules aimed at scientific and professional communication is recommended.

Further research will focus on developing methodologies and teaching resources to support academic writing in technical disciplines, considering the specific needs of these fields and the current challenges in higher education.

Key words: *scientific style, professional communication, aviation sector, linguistic personality, academic environment, academic speech, scientific discourse.*

Постановка проблеми. Науковий стиль – основний засіб комунікації в академічному середовищі. Він відіграє важливу роль у професійному розвитку мовної особистості майбутніх фахівців. Як слушно зазначає Г. Онуфрієнко, «опанування у ВНЗ мови спеціальності – це засвоєння передусім наукового стилю як функційного різновиду національної літературної мови в межах обраної галузі знань, зокрема нормативних зразків наукових текстів на всіх рівнях їх ієрархічної організації, а також формування навичок та умінь з таких актуальних видів професійної мовленнєвої діяльності, як продукування та компресія наукової інформації за фахом» (Онуфрієнко, 2009, с. 17–18).

Формування наукового мовлення вимагає ретельного опанування термінології, володіння логічною структурою та відповідними мовними конструкціями, що забезпечують об'єктивність та точність у передаванні знань. Однак, попри необхідність дотримання норм наукового стилю в академічному навчанні, спостережено недостатньо високий рівень сформованості навичок академічного письма серед студентів, що ускладнює ефективну професійну комунікацію.

Аналіз досліджень. Досліджуваній проблемі присвячено праці лінгвістів (Н. Бабич, І. Білодід, Л. Булаховський, І. Вихованець, Л. Мацько та ін.), психологів і психолінгвістів (І. Зимня, І. Синиця та ін.), лінгводидактів (О. Біляєв, Л. Варзацька, М. Вашуленко, Г. Шелехова, В. Мельничайко, М. Пентиліук, О. Хорошковська та ін.).

Студії, присвячені ролі наукової мови в професійній підготовці студентів, акцентують увагу на тому, що ефективне формування академічного мовлення є важливим компонентом професійної підготовки. Уміння працювати з науковими текстами та послуговуватися термінологічною лексикою не лише сприяє успішному засвоєнню професійних знань, а й формує мовленнєву та когнітивну компетентність.

Варто виокремити дослідження, зосереджені на специфіці наукового мовлення студентів авіаційних спеціальностей. Наприклад, у роботах таких дослідників, як Л. Добровольська (Добровольська, 2024) та О. Медведь (Медведь, 2024) розглянуто проблему особливостей термінології, характерної для авіаційної галузі. Автори акцентують увагу на необхідності правильної інтерпретації та адаптації технічних термінів, необхідних для точності наукових досліджень у таких сферах, як авіаційний транспорт, безпека польотів і автоматизація.

Проте, попри значну увагу вчених до проблеми формування наукового мовлення, питання адаптації наукової мови до потреб технічних спеціальностей залишається недостатньо розробленим.

Метою статті є дослідження ролі наукової мови в академічному мовленні студентів авіаційних спеціальностей, визначення основних проблем у засвоєнні наукового стилю та надання практичних рекомендацій для покращення мовної підготовки майбутніх фахівців через комплексні навчальні модулі та інтеграцію міжпредметних завдань.

Виклад основного матеріалу. Науковий стиль є невід'ємною складовою частиною професійного мовлення і слугує основним засобом комунікації в академічному та дослідницькому середовищі. Його головне призначення – точно, логічно й об'єктивно передавати результати наукового пізнання, формулювати гіпотези, аргументувати висновки та забезпечувати обмін спеціалізованою інформацією між фахівцями. Наприклад, у фахових текстах з авіації часто вживаються такі конструкції: *Аналіз даних польотного експерименту свідчить про підвищення ефективності роботи аеродинамічного профілю за умов ламінарного обтікання; Результати моделювання підтверджують доцільність використання композитних матеріалів у конструкції лопатей вентилятора; Метою дослідження є визначення оптимальних параметрів траєкторії посадки в умовах обмеженої видимості; Розроблена методика ґрунтується на аналізі критичних ситуацій, що виникають під час зльоту й набору висоти.*

Однією з ключових особливостей наукового стилю є його логічність та послідовність. Це проявляється в структурованості викладу: *У першому розділі розглянуто основні підходи до визначення стійкості літального апарата. Другий розділ присвячено аналізу емпіричних даних, отриманих у процесі випробувань.* Тексти в цьому стилі будуються за чіткою структурою:

визначення теми, формулювання мети, опис методів дослідження, подання результатів і їх аналіз. Логічна послідовність забезпечує зручність сприйняття інформації для адресата, а також сприяє глибшому розумінню досліджуваного явища.

Ще однією характерною рисою є точність і однозначність. У науковому мовленні використовують терміни, які мають усталене значення в межах певної галузі знань. Так, у текстах з авіаційної тематики використовують терміни, які мають чітко визначене значення в професійному середовищі: *центрування повітряного судна, питома тяга, анемометричне зондування, гліссадний підхід*. Уникнення емоційно забарвленої лексики, двозначностей і розпливчастих формулювань допомагає досягти об'єктивності й нейтральності повідомлення.

Орієнтація на професійну аудиторію передбачає використання фахової термінології, покликання на попередні дослідження та джерела, що є загальновідомими в межах конкретної дисципліни. Це робить науковий стиль ефективним інструментом комунікації в межах фахового середовища, хоч водночас ускладнює доступність текстів для нефакхівців.

Крім того, науковий стиль характеризується стандартизованістю мовних засобів. Це виявляється у використанні сталих конструкцій, мовних кліше, безособових форм, пасивних конструкцій, які підкреслюють об'єктивність викладу та зменшують роль суб'єктивного чинника. Поширені конструкції на зразок: *було виявлено залежність між..., досліджено вплив параметрів на..., отримані результати свідчать про..., зроблено висновок щодо...* забезпечують формалізованість і об'єктивність викладу.

Науковий стиль виступає не лише способом передавання знань, а й ефективним інструментом фахової комунікації, що забезпечує точне, логічне й об'єктивне обговорення професійних питань у межах певної наукової спільноти. Освітній процес у закладі вищої освіти сьогодні спрямований на розвиток особистості, здатної творчо використовувати власні знання, співпрацювати з іншими, комунікувати в процесі професійної діяльності. Фахова підготовка студентської молоді полягає в тому, щоб сформувані соціальну та мовну особистість, оскільки тільки через мову виявляється погляд на життєві події, культуру, ціннісні здобутки тощо. Зростання соціальної ролі молоді, її переконання зумовлюють необхідність формувати комунікативно компетентну мовну особистість, здатну вміло послуговуватися мовленнєвими засобами в різних сферах суспільного життя, зберігати та збагачувати народні цінності та традиції.

Як зазначає Л. Мацько, мовна особистість – це узагальнений образ носія мовної свідомості, який здатен свідомо використовувати мову як засіб самовираження та збереження національних цінностей (Мацько, 2006, с. 3).

Поділяємо думку Л. Мамчур, яка наголошує, що «мовна особистість – це високоосвічена людина, котра володіє високим рівнем мовної, мовленнєвої спроможності, духовності та культури і здатна втілювати їх у суспільну діяльність для досягнення успішного спілкування та поставлених життєвих цілей. Український тип сучасної мовної особистості постає і розвивається на концептуальних засадах української лінгводидактики, філософії, соціології, лінгвістики й психології, на культурному досвіді, здобутках народу, його морально-етичних цінностях» (Мамчур, 2016, с. 106).

Мовна особистість – явище суспільне. Вона розвивається і реалізується в соціумі, комунікації, взаєминах з іншими. За допомогою мовних засобів вона виражає внутрішній світ і світосприйняття, естетичний та інтелектуальний розвиток, багатство лексики, уміння і навички комунікації тощо.

«Мовна особистість не є вродженою, вона формується і розвивається у процесі навчання, виховання, спілкування, тобто в різних видах діяльності» (Юрійчук, 2020, с. 42–43). Вважаємо, що мовною особистістю є носій мови, який провадить комунікативну діяльність, активно працює зі словом, досконало володіє нормами української літературної мови, свідомо охороняє, дбає про її розвиток та престижність тощо.

Мовною особистістю можна вважати людину, «яка володіє високим рівнем мовної культури, спроможна втілювати її в професійну діяльність для успішного спілкування та досягнення життєвої мети. Їй характерні такі якості, як знання лінгвістичних одиниць, необхідних для реалізації в усному та писемному мовленні, знання предмета й теми висловлювання, поведінки у процесі спілкування» (Формування, 2008, с. 16).

Формування мовної особистості в академічному середовищі є складним багаторівневим процесом, у якому наукова мова відіграє ключову роль. Як основний засіб фахової комунікації,

наукова мова не лише відображає рівень засвоєння професійних знань, а й активно формує інтелектуальний, когнітивний і комунікативний потенціал особистості.

У межах мовознавчої парадигми поняття мовної особистості розглядають як багатокомпонентне утворення, яке включає мовні, мовленнєві, когнітивні та ціннісні аспекти. Наукова мова, з притаманними їй рисами (логічністю, абстрактністю, термінологічною точністю) формує новий тип мовної поведінки, зорієнтованої на об'єктивність, доказовість і аналітичність мислення. Таке мовлення не виникає стихійно – воно вимагає свідомого опанування структур, жанрів і стилістичних норм наукового дискурсу.

В академічному середовищі, де панує культура писемного й усного наукового спілкування, мовна особистість розвивається в умовах постійної апеляції до наукових текстів, участі в дискусіях, публікаційній діяльності. Саме під впливом наукової мови відбувається перехід від здобуття знання до його продукування, що є ознакою зрілості професійно орієнтованої мовної особистості.

У процесі професійної підготовки студентів авіаційної галузі формування академічного мовлення відіграє важливу роль, адже саме воно забезпечує ефективну комунікацію як у межах освітнього середовища, так і в майбутній фаховій діяльності. У цьому контексті наукова мова постає не лише засобом засвоєння теоретичних знань, а й інструментом розвитку мовної особистості, спроможної до чіткої, логічно обґрунтованої і точної комунікації.

Особливістю навчання студентів технічних спеціальностей, зокрема авіаційного профілю, є постійна взаємодія з терміносистемами природничих, інженерних та інформаційно-технічних наук. Опрацювання фахових текстів, участь у наукових конференціях, підготовка звітів, курсових і кваліфікаційних робіт – усе це сприяє активному опануванню наукової мови як форми професійного мислення.

Формування академічного наукового мовлення студентів авіаційної галузі відбувається передусім через засвоєння структур і моделей побудови наукових висловлювань: визначення проблеми, формулювання мети, логічного викладу матеріалу, аргументації висновків. Цей процес сприяє розвитку не лише мовної компетентності, а й аналітичного та критичного мислення, які є необхідними для фахівця у сфері авіації.

Крім того, академічне мовлення майбутніх авіаторів формується під впливом міждисциплінарного контексту. Поєднання технічного змісту з лінгвістичними засобами зумовлює потребу у формуванні здатності до точного перекодування інформації: з технічної – у наукову, з академічної – у професійно-комунікативну. Така багатофункціональність мовленнєвої діяльності потребує свідомого володіння ресурсами наукового стилю, реалізованого через роботу з термінологією, розвиток навичок академічного письма, культури фахового усного мовлення.

Результати аналізу мовної підготовки студентів Української державної льотної академії засвідчили деякі труднощі, пов'язані із засвоєнням наукової мови, а саме:

1. Обмежений запас фахової термінології, що ускладнює точну передачу змісту наукових положень.
2. Порушення логіки викладу в письмових роботах, зокрема неправильне формулювання мети, недотримання структури наукового тексту.
3. Надмірне використання побутової або розмовної лексики в академічному контексті.
4. Невміння узагальнювати й аргументувати результати дослідження в стилістично відповідній формі.

Для усунення цих недоліків доцільно впроваджувати навчальні дисципліни / модулі, спрямовані на розвиток академічного мовлення з урахуванням галузевої специфіки, на яких доцільним буде:

1. Використовувати автентичні тексти авіаційного спрямування (статті з фахових журналів, технічні звіти, наукові доповіді) як дидактичний матеріал для аналізу структури, термінології та мовних засобів наукового стилю.

2. Інтегрувати міжпредметні завдання, де студенти мають описувати технічні процеси (наприклад, аеродинаміку польоту чи роботу авіаційного двигуна) у формі реферату, анотації чи тез доповіді відповідно до вимог академічного мовлення.

3. Розвивати навички академічного письма через поетапне виконання письмових завдань – від формулювання визначень і прикладів до написання наукових текстів.

4. Влаштовувати мовно-комунікативні тренінги, зокрема моделювання ситуацій усного академічного спілкування: обговорення гіпотез, участь у студентських наукових конференціях, підготовка презентацій англійською та українською мовами з авіаційної тематики.

5. Створювати термінологічні словнички, які здобувачі укладають самостійно під час вивчення профільних дисциплін, із подальшим коментуванням слововживання в наукових контекстах.

Отже, цілеспрямоване вивчення наукової термінології як складника професійної підготовки в авіаційній галузі сприяє не лише підвищенню академічної грамотності, а й формуванню здатності студента до чіткого, лаконічного й стилістично адекватного викладу спеціалізованої інформації, є запорукою ефективної фахової комунікації.

У сучасному академічному просторі науковий дискурс виступає не лише інтелектуальним середовищем продукування знання, а й особливим соціокультурним явищем, функціонування в якому потребує сформованої комунікативної компетентності. Ефективна участь особистості в науковому дискурсі залежить не тільки від рівня володіння мовними засобами, а й від розуміння соціокультурного контексту, у межах якого відбувається наукове спілкування.

Соціокультурні чинники відіграють важливу роль у формуванні дискурсивної компетентності, зокрема в таких її аспектах, як стиль спілкування, жанрові уподобання, риторичні моделі, способи аргументації та мовні стратегії. Науковий дискурс відбувається в межах певної культурної традиції – як на національному, так і на інституційному рівні. Наприклад, у європейських академічних культурах переважає тенденція до формальної аргументації та критичного аналізу, тоді як в інших культурних контекстах можливі акценти на авторитеті джерела або етичному аспекті викладу.

Особливої ваги соціокультурні чинники набувають у процесі академічної мобільності, коли студент чи дослідник вступає в міжкультурну взаємодію: бере участь у міжнародних конференціях, публікує статті в іноземних виданнях, працює в полікультурному академічному середовищі. У таких ситуаціях ефективна участь у науковому дискурсі залежить від здатності адаптувати власне мовлення до іншого науково-комунікативного стилю, розуміти міжкультурні відмінності в побудові наукових текстів, у формі подачі матеріалу, навіть у структурі аргументації.

Серед ключових соціокультурних чинників, що впливають на комунікативну поведінку в науковому середовищі, варто виокремити такі: рівень академічної культури, сформованої в освітньому просторі країни; норми наукової комунікації, притаманні певній науковій школі або традиції; лінгвокультурні особливості реалізації академічного мовлення (наприклад, ступінь прямоти, допустимість емоційності, частотність вживання пасивних конструкцій); ціннісні орієнтири щодо ролі автора, читача та наукової істини в дискурсі.

Успішна діяльність особистості в науковому дискурсі залежить не лише від мовної і професійної компетентності, а й від рівня сформованості соціокультурної обізнаності, міжкультурної чутливості та здатності адаптуватися до специфіки конкретного академічного середовища. Усвідомлення цього чинника має принципове значення в сучасній освіті, особливо в умовах глобалізації науки й розширення академічного міжкультурного діалогу.

В українському академічному середовищі роль соціокультурних чинників у формуванні здатності до ефективної наукової комунікації також є визначальною. Особливістю української академічної традиції є поєднання пострадянської освітньої спадщини з поступовим переходом до європейських стандартів академічної добросовісності, відкритості та міждисциплінарності. Цей перехід зумовлює нові вимоги до мовної поведінки науковців, зокрема студентів і аспірантів.

Донедавна в українському контексті поширеною була практика імітації наукового стилю через вживання складнопідрядних речень, шаблонність фраз і використання штучно ускладненої лексики, що не завжди сприяло ефективному донесенню змісту. Під впливом сучасних європейських освітніх реформ, зокрема запровадження вимог до академічного письма, цитування, антиплагіатної перевірки, спостережено зміну мовленнєвих норм: здобувачі дедалі частіше орієнтуються на чіткість, логічність і прозорість викладу, прагнуть дотримання жанрових та стилістичних канонів наукового дискурсу.

Ще один показовий приклад – формування культури академічної дискусії, яка раніше не була характерною для українських аудиторій. Традиційно студенти уникали відкритої критики чи полеміки з викладачем або опонентом, однак у межах інтеграції до європейського освітнього простору зростає увага до розвитку навичок аргументованого діалогу, наукової полеміки, участі в круглих столах і конференціях. Це формує не лише мовну, а й соціокультурну готовність до функціонування в плюралістичному науковому середовищі.

Крім того, мовна ситуація в Україні (двомовність у частині регіонів, активне використання англійської мови в науці) теж є важливим соціокультурним фактором. Багато студентів і викладачів переходять до написання наукових робіт англійською, що вимагає не лише знання мови,

а й розуміння культурних норм англomовного наукового дискурсу, де акценти на чіткості, структурованості та самостійності думки можуть істотно відрізнятися від традицій україномовного академічного письма.

Тож українське академічне середовище демонструє активну трансформацію соціокультурних установок щодо наукового дискурсу. Це вимагає від учасників освітнього процесу (як здобувачів, так і викладачів) не тільки мовної адаптації, а й глибшого усвідомлення ролі культури в академічній комунікації.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Наукова мова є ключовим чинником формування академічного мовлення студентів авіаційного профілю. Її засвоєння сприяє не лише ефективній професійній комунікації, а й розвитку мовної особистості, здатної до аналітичного мислення та фахового самовираження. Впровадження навчальних модулів, що поєднують галузеву термінологію з академічними жанрами, дає змогу підвищити рівень мовної підготовки. Подальші дослідження можуть бути зосереджені на розробці адаптованих навчальних матеріалів для студентів технічних спеціальностей, зокрема авіаційного спрямування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Добровольська, Л. (2024). *Авіаційна термінологія в синхронії та діахронії*. Українська термінологія: традиції та новації : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри української мови та культури факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, м. Київ, 16 квітня 2024 р. Київ, 20–23.
- Мамчур, Л. (2016). *Розвиток мовної особистості – пріоритетний напрям сучасної лінгводидактики*. Актуальні проблеми лінгводидактики: реалії та перспективи : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Херсон, 105–111.
- Мацько, Л. (2006). Аспекти мовної особистості у перспекції педагогічного дискурсу. *Дивослово*, 7, 2–4.
- Медведь, О. В. (2024). Особливості внутрішньої організації галузевої термінології в оцінках сучасних науковців (на прикладі авіаційної терміносистеми англійської та української мов). *Закарпатські філологічні студії*. Т. 1. Вип. 34, 179–183.
- Онуфрієнко, Г. С. (2009). *Науковий стиль української мови : навчальний посібник*. 2-ге вид., перер. і допов. Київ. *Формування мовної особистості на різних вікових етапах* / А. М. Богуш, О. С. Трифонова, О. І. Кисельова, Ж. Д. Горіна, М. П. Черкасов (2008). Одеса.
- Юрійчук, Н. Д. (2020). Особливості формування мовної особистості здобувача вищої освіти. *Herald pedagogiki. Nauka I praktyka*. Warszawa, 55, 14–16.

REFERENCES

- Dobrovolska, L. (2024). *Aviatsiyina terminolohiya v synkhroniyi ta diakhroniyi*. [Aviation terminology in synchrony and diachrony]. Ukrainian terminology: traditions and innovations. Materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference dedicated to the 25th anniversary of the Department of Ukrainian Language and Culture of the Faculty of Linguistics and Social Communications of the National Aviation University, Kyiv, April 16, 2024. Kyiv, pp. 20–23. [in Ukrainian].
- Mamchur, L. (2016). *Rozvytok movnoyi osobystosti – priorytetnyj napryam suchasnoyi lingvodydaktyky* [The development of language personality is a priority of modern linguodidactics]. *Materialy Vseukrayinskoyi naukovopraktychnoyi konferenciyi “Aktualni problemy lingvodydaktyky : realiyi ta perspektyvy” – Proceedings of the All-Ukrainian scientific-practical conference «Actual problems of language didactics: realities and prospects»*. Kherson, Ukraine, pp. 105–111. [in Ukrainian].
- Matsko, L. (2006). *Aspekty movnoi osobystosti u prospektsii pedahohichnoho dyskursu* [Aspects of the Language Personality in Prospecting of Pedagogical Discourse]. *Dyvoslovo – Divoslovo*, 7, pp. 2–4. [in Ukrainian].
- Medved, O. V. (2024). *Osoblyvosti vnutrishn'oyi orhanizatsiyi haluzevoyi terminolohiyi v otsinkakh suchasnykh naukovtsiv (na prykladi aviatsiyanoi terminosystemy anhliys'koyi ta ukrayins'koyi mov)*. [Peculiarities of the internal organization of industry terminology in the assessments of modern scientists (on the example of the aviation terminological system of English and Ukrainian languages)]. *Transcarpathian Philological Studies*. Vol. 1. Issue 34, pp. 179–183. [in Ukrainian].
- Onufriienko, H. S. (2009). *Naukovyi styl ukraïnskoi movy [Scientific style of the Ukrainian language]*. Tsentr uchbovoi literatury. [in Ukrainian].
- Formuvannia movnoi osobystosti na riznykh vikovykh etapakh (2008)* [Formation of Language Personality in Different Age Stages] / A. M. Bohush, O. S. Tryfonova, O. I. Kyselova, Zh. D. Horina, M. P. Cherkasov. Odessa, Ukraine. [in Ukrainian].
- Yuriichuk, N. D. (2020). *Osoblyvosti formuvannia movnoi osobystosti zdobuvacha vyshchoi osvity* [Features of the formation of the language personality of the applicant for higher education]. *Herald pedagogiki. Nauka I praktyka*. Warszawa, No 55, pp. 14–16.